

FÖRSTAINSTANSRÄTTENS BESLUT (fjärde avdelningen)
den 21 mars 2003 *

I mål T-167/02,

Établissements Toulorge, Bricquebec (Frankrike), företrädda av advokaterna
D. Waelbroeck och D. Brinckman

sökande,

mot

Europaparlamentet, företrätt av C. Pennera och E. Waldherr, båda i egenskap av
ombud, med delgivningsadress i Luxemburg,

och

Europeiska unionens råd, företrätt av I. Díez Parra och F.P. Ruggeri Laderchi,
båda i egenskap av ombud,

svarande,

* Rättegångsspråk: franska.

med stöd av

Förbundsrepubliken Tyskland, företrädd av W.-D. Plessing och M. Lumma, båda i egenskap av ombud,

och av

Europeiska gemenskapernas kommission, företrädd av A. Bordes, i egenskap av ombud, med delgivningsadress i Luxemburg,

intervenienter,

angående en talan dels om ogiltigförklaring av Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/2/EG av den 28 januari 2002 om ändring av rådets direktiv 79/373/EEG om avyttring av foderblandningar och om upphävande av kommissionens direktiv 91/357/EEG (EGT L 63, s. 23), dels om ersättning för påstådd skada,

meddelar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN (fjärde avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden V. Tiili, samt domarna P. Mengozzi och M. Vilaras,

justitiesekreterare: H. Jung,

följande

Beslut

Tillämpliga bestämmelser

- 1 Den 28 januari 2002 antog parlamentet och rådet direktiv 2002/2/EG om ändring av rådets direktiv 79/373/EEG om avyttring av foderblandningar och om upphävande av kommissionens direktiv 91/357/EEG (EGT L 63, s. 23) (nedan kallat det omtvistade direktivet).

- 2 När det gäller märkning tillhandahöll rådets direktiv 79/373/EEG av den 2 april 1979 om saluföring av foderblandningar (EGT L 86, s. 30; svensk specialutgåva, område 3, volym 10, s. 205) ett flexibelt deklARATIONSSYSTEM som är begränsat till angivelse av de foderråvaror som ingår, utan uppgift om i vilka mängder de ingår i det foder som är avsett för animalieproduktionens djur, och det har varit möjligt att använda gruppbeteckningar för foderråvaror i stället för att ange själva foderråvarorna (tredje skälet i direktiv 2002/2).

- 3 I fjärde skälet i direktiv 2002/2 anges att krisen angående bovin spongiform encefalopati och den nyligen inträffade dioxinkrisen har påvisat att de nuvarande bestämmelserna är otillräckliga och att det finns ett behov av mera detaljerade kvalitativa och kvantitativa uppgifter om sammansättningen av foderblandningar som är avsedda för animalieproduktionens djur. I femte skälet i nämnda direktiv

preciseras att detaljerade kvantitativa uppgifter om sammansättningen kan hjälpa till att spåra de potentiellt förorenade foderråvarorna till speciella partier, vilket gagnar folkhälsan och gör det möjligt att undvika att produkter som inte utgör någon betydande fara för folkhälsan destrueras.

- 4 Sålunda anges i artikel 5.1 1 i direktiv 79/373 i dess ändrade lydelse enligt artikel 1 i direktiv 2002/2 följande:

”1. Medlemsstaterna skall föreskriva att foderblandningar får släppas ut på marknaden endast om de uppgifter som anges nedan finns på förpackningen eller behållaren eller på en fastsatt etikett, väl synliga, läsbara och omöjliga att utplåna, samt att tillverkaren, förpackaren, importören, säljaren eller distributören som är etablerad inom gemenskapen skall ansvara för detta:

...

- 1) När det gäller foderblandningar som är avsedda för andra djur än sällskapsdjur, texten ’Exakta andelar angivna i viktprocent för de foderråvaror som ingår i detta foder kan erhållas från:...' (uppgift om namn eller firmanamn, adress eller säte samt telefonnummer och e-postadress för den som ansvarar för de uppgifter som avses i denna punkt). Dessa uppgifter skall lämnas på begäran av kunden.”

- 5 I artikel 1 i direktiv 2002/2 föreskrivs även att artikel 5 i direktiv 79/373 skall ändras på följande sätt:

”1. Alla råvaror som ingår i blandningen skall räknas upp under sina specifika namn.

2. Foderråvarorna skall räknas upp enligt följande regler:

a) Foderblandningar för andra djur än sällskapsdjur:

i) Foderråvarorna skall räknas upp med angivelse av deras andel av foderblandningen, i viktprocent och i fallande ordning.

ii) När det gäller andelarna i viktprocent ovan skall en tolerans på $\pm 15\%$ tillåtas beräknat på den uppgivna vikten.

...”

6 I artikel 3 i direktiv 2002/2 föreskrivs följande:

”1. Medlemsstaterna skall senast den 6 mars 2003 anta och offentliggöra de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv. De skall genast underrätta kommissionen om detta.

De skall tillämpa dessa bestämmelser från och med den 6 november 2003...”

Omständigheterna i målet och förfarandet

7 Sökanden är ett djurfoderföretag vars huvudsakliga verksamhet består i utveckling och tillverkning av foderblandningar avsedda för animalieproduktionens djur. Sökanden har hävdats att den tack vare betydande forsknings- och utvecklingsarbete har tillägnat sig spetskunskaper om djurfoder, något som gör det möjligt för denne att tillverka mycket speciella foderblandningar och därigenom utvidga kundkretsen.

8 Sökanden har i huvudsak gjort gällande att ett nytt system för märkningen av foderblandningar införs genom det omtvistade direktivet, vilket får till följd att sökandens kunskaper och affärshemligheter yppas och att dess ekonomiska verksamhet allvarligt påverkas, till och med företagets möjlighet att överleva.

- 9 Sökanden väckte förevarande talan genom ansökan som inkom till förstainstansrättens kansli den 30 maj 2002.

- 10 Parlamentet och rådet inkom den 16 augusti och den 30 september 2002 till förstainstansrättens kansli med separata handlingar i vilka de yrkade att talan skulle avvisas enligt artikel 114 i förstainstansrättens rättegångsregler. Sökanden inkom den 18 november 2002 med yttrande avseende denna invändning.

- 11 Förbundsrepubliken Tyskland och kommissionen ansökte i handlingar som inkom till förstainstansrättens kansli den 10 och den 11 september 2002 om att få intervensera i förevarande förfarande till stöd för svarandena. Ordföranden på fjärde avdelningen vid förstainstansrätten beslutade den 2 oktober 2002 att tillåta interventionen. Kommissionen och Förbundsrepubliken Tyskland inkom med yttranden den 29 oktober och den 11 november 2002.

Parternas yrkanden

- 12 Sökanden har i sin ansökan yrkat att förstainstansrätten skall

— ogiltigförklara direktiv 2002/2,

— fastställa att gemenskapen, genom svarandena, har ådragit sig utomobligatoriskt skadeståndsansvar och förplikta dessa att ersätta all skada som sökanden lidit till följd av direktivet,

— förplikta parterna att, inom en rimlig frist efter förstainstansrättens avgörande, inge de exakta beräkningar av skadan som parterna kommit överens om eller, i avsaknad av överenskommelse, ytterligare yrkanden som innehåller sådana exakta beräkningar, och

— förplikta svarandena att ersätta rättegångskostnaderna.

13 Svarandena har i sin invändning om rättegångshinder yrkat att förstainstansrätten skall

— avvisa talan i sin helhet då den inte skall tas upp till sakprövning, och

— förplikta sökanden att ersätta rättegångskostnaderna.

14 Sökanden har i sitt yttrande angående avvísingsyrkandet yrkat att förstainstansrätten skall

— ogilla invändningarna om rättegångshinder eller åtminstone förena frågan om upptagande till sakprövning med huvudsaken och i domen rörande huvudsaken fastställa att dessa invändningar är ogrundade, och

— förplikta svarandena att ersätta rättegångskostnaderna.

15 Intervenienterna har i sin interventionsinlaga yrkat att förstainstansrätten skall

— avvisa talan, och

— förplikta sökanden att ersätta rättegångskostnaderna.

Rättslig bedömning

- 16 Enligt artikel 114.1 i rättegångsreglerna kan förstainstansrätten, om en part begär att rätten skall meddela beslut i fråga om rättegångshinder, meddela beslut i denna fråga utan att pröva själva sakfrågan. Enligt artikel 114.3 skall återstoden av förfarandet vara muntligt om inte rätten bestämmer annat. Förstainstansrätten anser att den i förevarande mål har fått tillräckligt med upplysningar genom undersökningen av handlingarna i målet för att pröva begäran utan att inleda det muntliga förfarandet.
- 17 Det skall inledningsvis undersökas om talan kan tas upp till sakprövning i den del den avser ogiltigförklaring av det omtvistade direktivet.

Den omtvistade rättsaktens karaktär

Parternas argument

- 18 Svarandena har med stöd av intervenienterna gjort gällande att direktiven inte nämns i artikel 230 fjärde stycket EG, utan endast beslut som riktas till en fysisk

eller juridisk person, och sådana som ”även om det utfärdats i form av en förordning eller ett beslut riktat till en annan person, direkt och personligen berör honom”.

- 19 Under dessa förutsättningar, och i enlighet med domstolens handlande i dess beslut av den 23 november 1995 i mål C-10/95 P, Asocarne mot rådet (REG 1995, s. I-4149), skall det prövas huruvida direktiv 2002/2 verkligen har allmän räckvidd. Enligt svarandena utgör direktiv 2002/2 en rättsakt och inte ett förtäckt beslut, eftersom det är allmänt och abstrakt tillämpligt på objektivet bestämda situationer.
- 20 Förevarande talan om ogiltigförklaring skall följaktligen avvisas av det enkla skälet att direktivets form överensstämmer med dess innehåll och att det vore överflödigt att avgöra frågan huruvida sökanden berörs direkt och personligen av det omtvistade direktivet.
- 21 Sökanden har påpekat att även om upptagande till sakprövning av talan om ogiltigförklaring av ett direktiv inte uttryckligen behandlas i artikel 230 EG, framgår det likväl av rättspraxis att en rättsakts normativa karaktär inte hindrar en enskild från att väcka talan mot densamma så snart denne berörs direkt och personligen av rättsakten, även i fråga om direktiv (förstainstansrättens dom av den 17 juni 1998 i mål T-135/96, UEAPME mot rådet, REG 1998, s. II-2335), något som gäller i förevarande fall.
- 22 Sökanden har följaktligen ifrågasatt svarandenas bedömning av rättspraxis som innebär att det i princip är uteslutet att en enskild får väcka talan mot ett direktiv, såvida direktivet inte på grund av dess särskilda bestämmelser liknar ett individuellt beslut.

Förstainstansrättens bedömning

- 23 I artikel 230 fjärde stycket EG stadgas att "[v]arje fysisk eller juridisk person får... väcka talan mot ett beslut som är riktat till honom eller mot ett beslut som, även om det utfärdats i form av en förordning eller ett beslut riktat till en annan person, direkt och personligen berör honom".
- 24 I artikel 230 fjärde stycket EG anges inte uttryckligen att en talan om ogiltigförklaring av ett direktiv som väcks av enskilda kan upptas till sakprövning, men av domstolens och förstainstansrättens rättspraxis framgår att enbart detta förhållande inte är tillräckligt för att en sådan talan skall avvisas (domen i det ovannämnda målet UEAPME mot rådet, punkt 63, förstainstansrättens beslut av den 10 september 2002 i mål T-223/01, Japan Tobacco och JT International mot parlamentet och rådet, REG 2002, s. II-3259, punkt 28). Det skall dessutom erinras om att gemenskapsinstitutionerna inte heller kan kringgå det rättsliga skydd som denna bestämmelse ger enskilda endast genom att välja en viss form för en viss rättsakt (beslutet i det ovannämnda målet Japan Tobacco och JT International mot parlamentet och rådet, punkt 28). Det skall alltså prövas om det omtvistade direktivet inte utgör ett beslut som berör sökanden direkt och personligen i den mening som avses i artikel 230 fjärde stycket EG.
- 25 Det i förevarande mål omtvistade direktivet är en rättsakt av normativ karaktär. Bestämmelserna i direktivet, i synnerhet skyldigheten att ange de exakta andelarna angivna i viktprocent för de foderråvaror som ingår i foder avsett för animalieproduktionens djur, är nämligen allmänt formulerade, de är tillämpliga på objektivet fastställda situationer och de ger rättsverkningar i förhållande till en generellt och abstrakt angiven personkrets, nämligen tillverkare, förpackare, importörer, säljare och distributörer av foderblandningar.

- 26 Den omständigheten att den ifrågasatta rättsakten till sin natur är normativ och inte utgör ett beslut i den mening som avses i artikel 249 EG är emellertid inte i sig tillräcklig för att sökanden inte skall anses ha någon möjlighet att väcka talan om ogiltigförklaring av denna rättsakt.
- 27 Under vissa omständigheter kan nämligen också en normativ rättsakt som är tillämplig på näringsidkare i allmänhet beröra vissa av dem direkt och personligen (domstolens dom av den 16 maj 1991 i mål C-358/89, Extramet Industrie mot rådet, REG 1991, s. I-2501, punkt 13, och av den 18 maj 1994 i mål C-309/89, Codorniu mot rådet, REG 1994, s. I-1853, punkt 19, svensk specialutgåva, volym 15, s. I-141, samt beslutet i det ovannämnda målet Japan Tobacco och JT International mot parlamentet och rådet, punkt 29).
- 28 Härav följer att den grunden för avvísningyrkandet som avser den ifrågasatta rättsaktens normativa karaktär inte skall tillmätas någon betydelse, och att det således skall prövas huruvida sökanden berörs direkt och personligen av det omtvistade direktivet.

Sökandens talerätt

Parternas argument

- 29 Svarandena och intervenienterna anser att sökanden inte berörs personligen av det omtvistade direktivet.

- 30 Parlamentet har särskilt framhållit att vad sökanden anfört angående rätten till ett verksamt rättsligt skydd inte kan leda till att kriterierna i artikel 230 fjärde stycket EG, enligt vilka en fysisk eller juridisk person får väcka talan om ogiltigförklaring av en rättsakt med allmän giltighet bara om de berörs direkt och personligen av denna (domstolens dom av den 25 juli 2002 i mål C-50/00 P, *Unión de Pequeños Agricultores mot rådet*, REG 2002, s. I-6677, punkt 44), inte skall tillämpas.
- 31 Rådet har hävdats att även om domstolen i ovannämnda dom skulle ha följt generaladvokaten Jacobs förslag till avgörande i fråga om upptagande till sakprövning av talan mot förordningar, skulle den föreslagna utvidgningen till direktiv faktiskt minska säkerheten och det rättsliga skyddet för enskilda. Dessa skulle inte längre kunna förvänta sig att få kännedom om åtgärder för införlivande och inte heller övergripande och i detalj kunna ta ställning till de tillämpliga bestämmelserna innan dessa ifrågasätts vid de nationella domstolarna. Utan att ha väckt talan vid gemenskapsdomstolen inom de strikta tidsfrister som gäller enligt artikel 230 EG är det nämligen inte längre möjligt att ställa en eventuell tolkningsfråga angående direktivets giltighet, vilket följer av domstolens dom av den 9 mars 1994 i mål C-188/92, *TWD* (REG 1994, s. I-833; svensk specialutgåva, volym 15, s. I-59).
- 32 Sökanden har hävdats att den är personligt berörd, såsom det begreppet har tolkats av förstainstansrätten i dess beslut av den 3 maj 2002 i mål T-177/01, *Jégo-Quére mot kommissionen* (REG 2002, s. II-2365, punkt 51).
- 33 Det råder alltså inte något tvivel om att det omtvistade direktivet inverkar på sökandens rättsliga situation på ett bestämt och omedelbart sätt i den mening som avses i den ovannämnda domen. Den angivelse av exakta andelar angivna i viktprocent för de foderråvaror som ingår i fodret som infördes genom nämnda åtgärd fråntar nämligen sökanden dess rättigheter med avseende på dess kunskaper och affärshemligheter, vilket också skadar sökandens rätt att fritt utöva sin ekonomiska verksamhet.

- 34 Som svar på parlamentets argument att domstolen i sin dom i det ovannämnda målet *Unión de Pequeños Agricultores* mot rådet bekräftade den traditionella rättspraxis som finns angående det personliga intresset, från vilken beslutet i det ovannämnda målet *Jégo-Quéré* mot kommissionen avviker, har sökanden gjort gällande att domstolen inte uttryckligen avfärdade förstainstansrättens resonemang. Domstolen uttalade sig i själva verket inte klart om den innebörd som skall tillmätas villkoret avseende personligt intresse, i den mån sökandens argumentation angående rätten till en effektiv talan medgav att sökanden helt enkelt undgick ovannämnda villkor. Detta är inte sökandens inställning i förevarande fall.
- 35 Talan skulle under alla omständigheter kunna tas upp till sakprövning även med hänsyn till den rättspraxis som förelåg före beslutet i det ovannämnda målet *Jégo-Quéré* mot kommissionen.
- 36 Sökanden har för det första med hänvisning till domen i det ovannämnda målet *Codorniu* mot rådet uppgivit sig vara personligen berörd av direktiv 2002/2, eftersom detta direktiv fråntar sökanden särskilda rättigheter, nämligen de som avser speciellt kunnande och affärshemligheter. Dessa rättigheter skyddas i medlemsstaternas rättsordningar och av bestämmelserna i GATT-TRIPS, och de är speciella eftersom de omfattas av "ett alldeles särskilt skydd" inom gemenskapsrätten på de villkor som även domstolen tillämpade i sin dom av den 24 juni 1986 i mål 53/85, *AKZO Chemie* mot kommissionen (REG 1986, s. 1965, punkterna 28 och 29; svensk specialutgåva, volym 8, s. 649).
- 37 Gemenskapsrätten erkänner alltså att kunnande utgör en vital konkurrensfaktor, och att ett företag som till exempel utfärdar en licens till ett annat företag avseende dess kunnande förtjänar ett rättsligt skydd mot avslöjande av detta kunnande som är helt likvärdigt med ett patent (domstolens dom av den 28 januari 1986 i mål 161/84, *Pronuptia*, REG 1986, s. 353, punkt 16, svensk

specialutgåva, volym 8, s. 403, artikel 5 b i kommissionens förordning (EG) nr 2790/1999 av den 22 december 1999 om tillämpningen av artikel 81.3 i fördraget på grupper av vertikala avtal och samordnade förfaranden, EGT L 336, s. 21, och artikel 2.1 i kommissionens förordning (EG) nr 240/96 av den 31 januari 1996 om tillämpning av fördragets artikel 81.3 på vissa grupper av avtal om tekniköverföring, EGT L 31, s. 2).

- 38 Sökanden har klargjort att skyddet för affärshemligheter finns uttryckt i artikel 287 EG och att det har bekräftats vid åtskilliga tillfällen av gemenskapslagstiftaren och av domstolen.
- 39 Kommissionen har dessutom erkänt de ifrågasatta rättigheternas särskilda karaktär, och parlamentet har i förevarande fall inte ifrågasatt att de uppgifter som sökanden måste avslöja är väsentliga och hemliga.
- 40 Den omständigheten att sökanden, såsom parlamentet har betonat, inte är det enda företag som berörs av det omtvistade direktivet är helt irrelevant i den mån som de rättigheter som sökanden åberopar inte är allmänna, utan särskilda, det vill säga att de skiljer sig från konkurrenternas rättigheter (domstolens dom av den 11 februari 1999 i mål C-390/95 P, *Antillean Rice Mills m.fl.*, REG 1999, s. I-769, punkt 67 och följande punkter, förstainstansrättens dom av den 27 april 1995 i mål T-435/93, *ASPEC m.fl. mot kommissionen*, REG 1995, s. II-1281, och beslutet i det ovannämnda målet *Jégo-Quééré mot kommissionen*, punkt 51). Detta gäller emellertid i förevarande mål eftersom sökanden erhållit sitt speciella kunnande genom varaktiga forskningsinsatser på djurfoderområdet.
- 41 Sökanden har för det andra hävdats att den dessutom är personligen berörd i den mening som avses i domen i det ovannämnda målet *Extramet Industrie mot rådet*, i den mån som sökanden i egenskap av litet eller medelstort företag (LMF)

riskerar att påverkas allvarligt av det omtvistade direktivet, då dess ekonomiska verksamhet i mycket stor utsträckning är beroende av det skydd som dess speciella kunnande ges. Genom direktiv 2002/2 fråntas sökanden vad som i praktiken är dess främsta konkurrensfördel och det väsentliga mervärdet i verksamheten, samtidigt som sökandens konkurrenter ges en betydande konkurrensfördel, i synnerhet tillverkare av foderblandningar.

42 Sökanden har påpekat att den vid åtskilliga tillfällen har understrukit företagets intresse av att deras affärshemligheter inte avslöjas, och den mycket allvarliga skada som skulle kunna orsakas av att handlingar felaktigt lämnas ut till en konkurrent (domen i det ovannämnda målet AKZO Chemie mot kommissionen, punkterna 28 och 29). Det följer allmänt av rättspraxis att bedömningen av huruvida en talan kan tas upp till sakprövning är förenad med hänsyn till betydelsen av den ifrågavarande åtgärdens verkan, och inte enbart föremålet för denna åtgärd eller skyldigheten att beakta särskilda rättigheter.

43 Sökanden har uppgett sig vara ensam om sin situation jämförd med andra foderblandare. Det uppstår nämligen allt oftare situationer av "vertikal integration" på det berörda området, från uppfödaren via slakteriet till foder-tillverkningen. I detta typfall bortfaller emellertid intresset av att inte avslöja det speciella kunnandet, eftersom det integrerade företaget både är tillhandahållare och sin egen kund. Sökanden drar härav slutsatsen att dess skada således är särskild.

44 Sökanden har, med hänvisning till domen i det ovannämnda målet Jégo-Quére mot kommissionen och generaladvokaten Jacobs förslag till avgörande i det ovannämnda målet Unión de Pequeños Agricultores mot rådet (REG 2002, s. I-6681), för det tredje hävdad att det endast är genom en direkt talan vid förstainstansrätten som sökanden kan erhålla lämpligt rättsligt skydd. Det var alltså på goda grunder som förstainstansrätten i ovannämnda mål fann att de

förfaranden som föreskrivs dels i artikel 234 EG, dels i artiklarna 235 EG och 288 andra stycket EG, i artiklarna 6 och 13 i konventionen angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna (undertecknad i Rom den 4 november 1950), samt i artikel 47 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, kungjord i Nice den 7 december 2000 (EGT C 364, 2000, s. 1), inte längre kan anses garantera att rättssökande har rätt till effektiva rättsmedel som ger dem möjlighet att bestrida lagenligheten av gemenskapsbestämmelser med allmän räckvidd, som direkt påverkar deras rättsliga situation.

- 45 Argumentet om rättslig säkerhet gäller i detta avseende i än högre grad ett direktiv vars införlivande i medlemsstaterna kan variera betydligt i tiden. En sådan situation motiverar behovet av en centraliserad och omedelbar kontroll av lagenligheten i syfte att förhindra skadliga verkningar på grund av att den ifrågavarande åtgärden tillämpas, verkningar som i förevarande fall skulle vara irreparabla.
- 46 Enligt sökanden har svarandena fel när de hävdar att domen i det ovannämnda målet Unión de Pequeños Agricultores mot rådet visar att sökandens argument angående rätten till ett verksamt rättsligt skydd saknar betydelse. Domstolen slog i denna dom fast dels att det föreligger en rätt till sådant skydd i enlighet med artiklarna 6 och 13 i Europakonventionen, dels att villkoret om personligt intresse — ett villkor som inte har bestridits i förevarande mål — måste tolkas mot bakgrund av rätten till ett verksamt rättsligt skydd, med beaktande av olika omständigheter som kan särskilja en sökande.
- 47 Sökanden har, som svar på rådets argument angående den inverkan som ett upptagande till sakprövning av förevarande talan skulle få på möjligheten att vid nationella domstolar ifrågasätta det omtvistade direktivets giltighet på grund av den lösning som valdes i domen i det ovannämnda målet TWD, gjort gällande att detta mål avsåg ett personligt beslut och att nämnda lösning inte kan tillämpas på rättsakter med allmän räckvidd, i synnerhet inte på direktiv (domstolens dom av den 11 november 1997 i mål C-408/95, Eurotunnel m.fl., REG 1997, s. I-6315).

Förstainstansrättens bedömning

- 48 Förstainstansrätten erinrar om att fysiska eller juridiska personer enligt fast rättspraxis endast kan hävda att en omtvistad bestämmelse berör dem personligen om den påverkar dem på grund av vissa utmärkande egenskaper som de har, eller på grund av omständigheter som skiljer dem från alla andra personer, och därigenom försätter dem i en ställning som motsvarar den som gäller för en person som ett beslut är riktat till (domstolens dom av den 15 juli 1963 i mål 25/62, Plaumann mot kommissionen, REG 1963, s. 197, s. 223; svensk specialutgåva, volym 1, s. 181, och domen i det ovannämnda målet UEAPME mot rådet, punkt 69).
- 49 Domstolen har nyligen erinrat om detta villkor för upptagande till sakprövning av en talan som väcks av en fysisk eller juridisk person, och därvid använt en formulering som är identisk med den som nämndes i punkt 48 ovan (domen i det ovannämnda målet Unión de Pequeños Agricultores mot rådet, punkt 36).
- 50 Det råder i förevarande fall inte någon tvekan om att bestämmelserna i det omtvistade direktivet, i synnerhet skyldigheten att ange de exakta andelar angivna i viktprocent för de foderråvaror som ingår i djurfoder, är allmänt formulerade, att de är tillämpliga på objektivt fastställda situationer och att de ger rättsverkningar i förhållande till en generellt och abstrakt angiven personkrets, nämligen tillverkare, förpackare, importörer, säljare och distributörer av foderblandningar.
- 51 Härav följer att direktiv 2002/2 endast berör sökanden i objektiv egenskap av tillverkare av sådant foder, och då på samma sätt som alla andra aktiva aktörer inom denna sektor.

- 52 Denna slutsats motsägs inte av sökandens argument angående den påstådda särskilda karaktären hos de rättigheter som sökanden hävdar att den har, men som frånhänds denne genom direktivet.
- 53 Förstainstansrätten erinrar för det första om att den påstådda förekomsten av ett "alldeles särskilt skydd" i gemenskapsrätten, till och med i de nationella rättsordningarna eller i annan lagstiftning, för ett företags speciella kunnande och dess affärshemligheter, inte kan särskilja sökanden i förhållande till alla andra tillverkare av foder som berörs av det omtvistade direktivet, vilka i samma utsträckning skulle kunna åberopa nämnda skydd till sin fördel.
- 54 Den situation som gav upphov till domen i det ovannämnda målet Codorniu mot rådet skiljer sig i detta avseende tydligt från situationen i förevarande mål. Det målet avsåg, till skillnad från förevarande mål, ett sökandeföretag som på grund av en bestämmelse i lag om reglering av användningen av ett namn hindrades från att använda det grafiska märke som sökanden hade registrerat och under en lång period använt innan det omtvistade direktivet antogs. Sökanden intog därmed en självständig plats i förhållande till alla andra ekonomiska aktörer.
- 55 Förstainstansrätten betonar vidare att det av sökandens egna inlagor framgår att den viktigaste konkurrensfaktorn för "fodertillverkarna" är "receptet" till deras produkter, vilket bygger på formler i vilka tillverkarnas kunskaper och speciella kunnande om djurens näringsbehov beaktas. Vidare framgår det att direktiv 2002/2 leder till att det speciella kunnandet hos "tillverkare av foderblandningar" (däribland sökanden) och deras affärshemligheter avslöjas.
- 56 Sökandens påstående att den har särskilda rättigheter som skiljer sig från rättigheterna för dess konkurrenter i den mån sökanden har tillägnat sig sitt speciella kunnande genom sina varaktiga forskningsinsatser om djurfoder, saknar i detta sammanhang all betydelse med hänsyn till kravet på personligt intresse.

- 57 Den omständigheten att sökanden tillverkar foderblandningar enligt egna formler precis på samma sätt som dess konkurrenter visar nämligen inte på något sätt att sökanden befinner sig i en speciell situation i förhållande till övriga tillverkare av de ifrågavarande produkterna. Samtliga tillverkare av foderblandningar skulle i förekommande fall beröras på samma sätt av det omtvistade direktivet i den mån var och en av dessa framställer sina produkter utifrån "recept" och deras eget speciella kunnande.
- 58 Den i punkt 51 ovan nämnda slutsatsen kan inte heller ifrågasättas genom sökandens argument att dess ekonomiska verksamhet kommer att allvarligt påverkas av direktiv 2002/2 i den mening som avses i domen i det ovannämnda målet Extramet Industrie mot rådet.
- 59 Domstolen fastslog i domen i detta mål, som avsåg en antidumpningslagstiftning, att sökandeföretaget som verkade som självständig importör, berördes personligen oberoende av den omtvistade rättsakten på grund av utomordentliga omständigheter. Sökanden hade alltså visat för det första att sökanden var den mest betydande importören av den vara som var föremål för antidumpningsåtgärden, samtidigt som den var slutanvändare av varan, för det andra att dess ekonomiska verksamhet i mycket stor utsträckning var beroende av importen och för det tredje att denna verksamhet påverkades allvarligt av den ifrågavarande förordningen på grund av det begränsade antalet tillverkare av den berörda produkten och på grund av att sökanden hade svårigheter att tillgodose sina behov hos den enda gemenskapsproducenten som dessutom var dess huvudsakliga konkurrent i fråga om den bearbetade produkten.
- 60 Även om det i förevarande mål antas att direktiv 2002/2 skulle kunna påverka sökandens situation, har denna inte bevisat några omständigheter som medger att den påstådda skadan skulle kunna särskilja sökanden i förhållande till alla andra tillverkare av foderblandningar, vilka berörs av direktivet på samma sätt som sökanden.

- 61 Under förutsättning att sökandens ovan i punkt 43 nämnda påstående skall förstås så, att sökanden påverkas allvarligt av direktiv 2002/2 eftersom denne är den enda tillverkaren av foderblandningar för djur som inte är vertikalt integrerad, något som inte på något sätt har visats, saknar detta argument all betydelse i den mån som sökandens situation, som är långt ifrån unik, delas av samtliga tillverkare av foderblandningar vilka i likhet med sökanden inte heller är uppfödare och köttproducenter (se analogt förstainstansrättens beslut av den 8 december 1998 i mål T-39/98, *Sadam Zuccherifici m.fl. mot rådet*, REG 1998, s. II-4207, punkt 22).
- 62 Inte heller är den omständigheten att sökanden kan vara särskilt berörd i egenskap av SMF tillräcklig för att sökanden skall särskiljas i den mening som avses i artikel 230 EG, då det som parlamentet på goda grunder har betonat finns ett stort antal aktörer som skulle beröras på samma sätt av direktiv 2002/2.
- 63 Det skall dessutom påpekas att den omständigheten att en normativ rättsakt kan få olika konkreta verkningar för de olika rättssubjekt som den är tillämplig på inte medför att dessa rättssubjekt särskiljs i förhållande till alla andra berörda personer, när rättsakten är tillämplig i en objektivt bestämd situation (förstainstansrättens dom av den 22 februari 2000 i mål T-138/98, *ACAV m.fl. mot rådet*, REG 2000, s. II-341, punkt 66), vilket obestridligen gäller i förevarande fall.
- 64 Slutligen är sökandens påstående att det i domstolens dom av den 17 januari 1985 i mål 11/82, *Piraiki-Patraiki m.fl. mot kommissionen* (REG 1985, s. 207), av den 26 juni 1990 i mål C-152/88, *Sofrimport mot kommissionen* (REG 1990, s. I-2477), och i domen i det ovannämnda målet *Antillean Rice Mills m.fl.* inte prövades huruvida sökandena befann sig i en unik situation resultatet av en felaktig tolkning av dessa domar. Förstainstansrätten noterar att domstolen i vart och ett av dessa mål kontrollerade huruvida de som berördes hade bevisat att de hade särskilda egenskaper eller att det förelåg en faktisk situation som kännetecknade dem i förhållande till alla andra personer, och som på grund härav särskilde dem på liknande sätt som den som beslutet är riktat till. Sökanden har

därefter dragit slutsatsen att detta var fallet för var och en av sökandena i den mån som en rättslig bestämmelse av högre dignitet ålade den som stiftat den ifrågavarande rättsakten att beakta deras situation på ett visst sätt i förhållande till alla andra personer som berörs av denna rättsakt.

65 När det gäller sökandens argument angående rätten till ett verksamt rättsligt skydd räcker det att, såsom domstolen påpekade i domen i det ovannämnda målet *Unión de Pequeños Agricultores* mot rådet, erinra om att det i fördraget, dels genom artikel 230 EG och artikel 241 EG, dels genom artikel 234 EG, inrättades ett heltäckande system för förande av talan och förfarande för att säkerställa kontrollen av att institutionernas rättsakter är lagenliga, något som anförtroddes gemenskapsdomstolen (se även domstolens dom av den 23 april 1986 i mål 294/83, *Les Verts* mot parlamentet, REG 1986, s. 1339, punkt 23; svensk specialutgåva, volym 8, s. 529). I detta system har fysiska eller juridiska personer, som på grund av de begränsningar av deras talerätt som föreskrivs i artikel 230 fjärde stycket EG inte kan föra talan direkt vid domstolen angående en rättsakts giltighet, möjlighet att åberopa att en sådan rättsakt är ogiltig, antingen inför EG-domstolen enligt artikel 241 EG i fördraget eller inför nationell domstol, och därvid förmå denna, som själv saknar behörighet att pröva giltigheten av gemenskapens rättsakter (domstolens dom av den 22 oktober 1987 i mål 314/85, *Foto-Frost*, REG 1987, s. 4199, punkt 20; svensk specialutgåva, volym 9, s. 233) att i detta hänseende ställa tolkningsfrågor till domstolen (domen i det ovannämnda målet *Unión de Pequeños Agricultores* mot rådet, punkt 40).

66 Det åligger medlemsstaterna att inrätta ett system för rättslig prövning som gör det möjligt att säkerställa att rätten till ett verksamt rättsligt skydd iakttas. Domstolen har emellertid också slagit fast att bestämmelserna i artikel 230 EG om upptagande till sakprövning inte skall tolkas så, att en talan om ogiltigförklaring skall tas upp till sakprövning när det efter en konkret prövning vid EG-domstolen av nationella förfarandebestämmelser visas att en enskild saknar möjlighet att genom att föra talan vid nationell domstol få till stånd en prövning av den omtvistade rättsaktens giltighet. En sådan tolkning skulle nämligen

medföra att ”gemenskapsdomstolarna i varje konkret fall skulle tvingas tolka nationella processrättsliga bestämmelser, vilket de inte är behöriga att göra inom ramen för sin kontroll av lagenligheten av gemenskapens rättsakter” (domen i det ovannämnda målet *Unión de Pequeños Agricultores mot rådet*, punkt 43). Denna bedömning gäller i än högre grad när det, såsom i förevarande mål, inte har förnekats att det finns en möjlighet att väcka talan vid den nationella domstolen och på så sätt få till stånd en prövning av den omtvistade förordningens giltighet (se, för ett liknande resonemang, beslut fattat av förstainstansrättens ordförande den 8 augusti 2002 i mål T-155/02 R, *VVG International m.fl. mot kommissionen*, REG 2002, s. II-3239, punkt 39).

- 67 Sökandens argument angående rätten till ett verksamt rättsligt skydd, där även de överväganden angående kravet på rättssäkerhet som utvecklats inom denna ram ingår, skall under dessa förhållanden inte tillmätas någon betydelse.
- 68 Av samtliga dessa överväganden följer att sökanden inte skall anses vara personligen berörd av det omtvistade direktivet. Eftersom sökanden inte uppfyller ett av villkoren i artikel 230 fjärde stycket EG för upptagande till sakprövning är det inte nödvändigt att pröva svarandenas och intervenienternas argument att sökanden inte berörs direkt av nämnda direktiv.
- 69 I den del talan avser ogiltigförklaring av direktiv 2002/2 skall den följaktligen avvisas.
- 70 Däremot skall svarandenas yrkanden om fastställande av att talan skall avvisas i den del den avser ersättning för den påstådda skadan förenas med målet rörande huvudsaken.

På dessa grunder fattar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN (fjärde avdelningen)

följande beslut:

- 1) Talan avvisas i den del den avser ogiltigförklaring av Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/2/EG av den 28 januari 2002 om ändring av rådets direktiv 79/373/EEG om avyttring av foderblandningar och om upphävande av kommissionens direktiv 91/357/EEG.
- 2) Svarandenas yrkanden om fastställande av att talan skall avvisas i den del den avser ersättning för påstådd skada förenas med målet rörande huvudsaken.
- 3) Beslut om rättegångskostnader meddelas senare.

Luxemburg den 21 mars 2003

H. Jung

Justitiesekreterare

V. Tiili

Ordförande

